

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 39Csp/22/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2120203226
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivana Hauerlandová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2021:2120203226.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Ivanou Hauerlandovou, PhD. v právnej veci žalobcu: U. Š., O.. XX.XX.XXXX, V. E. Y. XXX, F. O. P., zastúpený: Sidor & partneri, s.r.o., so sídlom Železničná 4/A, Hlohovec, IČO: 52 635 970, proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a.s. IČO: 36 234 176, so sídlom Teplická 7434/147, Piešťany, zastúpený: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., Teplická 7434/147, Piešťany, o priznanie primeraného finančného zadostučinenia, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 800,- eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by zaviazal žalovaného na zapltenie žalobcovi primeraného finančného zadostučinenie vo výške 800,- EUR do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku a trov konania. Návrh odôvodnil tým, že žalobca uzatvoril dňa 15.03.2012 so žalovaným Úverovú zmluvu č. F. (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej mal žalovaný poskytnúť žalobcovi úver vo výške 5.149,- Eur (výška doplatku za motorové vozidlo), ktorý sa žalobca zaviazal splácať v 84 mesačných splátkach po 179,86 Eur, pri dojednanej ročnej úrokovej sadzbe 27,762175 % a RPMN 44,12%. Celková čiastka, ktorú mal žalovanému vrátiť bola 15.108,24 Eur. Keďže medzi stranami sporu nedošlo na základe predsporovej výzvy žalobcu mimosúdnej dohode, domáhal sa žalobca ochrany svojich práv na príslušnom súde. Žalobca vo svojej žalobe v zastúpení právnym zástupcom uviedol, že Zmluva je v rozpore s právnou úpravou, najmä zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej ako „zákon č. 129/2010 Z. z.“), teda že zmluva neobsahuje náležitosti vyžadované zákonom, pričom absencia alebo nesúlady týchto náležitostí so zákonom spôsobuje fikciu bezúročnosti a bezpoplatkovosti Zmluvy. Okresný súd Trnava Platobným rozkazom zo dňa 01.09.2019, sp. zn. 27Csp/85/2019 žalobe žalobcu v celom rozsahu vyhovel a zaviazal žalovaného na zapltenie sumy vo výške 5.633,62 EUR s 5% úrokom z omeškania ročne od 28.05.2019 do zapltenia, vrátane zapltenia trov právneho zastúpenia v rozsahu 100% (ďalej ako „Platobný rozkaz“). Žalovaný uplatňovanú sumu, spolu s úrokom omeškania ako aj trovami právneho zastúpenia v celom rozsahu uhradil. Pretože žalovaný nepodal odpor, nadobudol Platobný rozkaz právoplatnosť. Vo veci totiž existuje porušenie povinnosti veriteľom, spotrebiteľ (žalobca) úspešne uplatnil na súde porušenie predmetných povinností, príčinná súvislosť. Žiadne ďalšie podmienky na priznanie finančného zadostučinenia pritom zákon nevyžaduje. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy (rozhodnutie Krajského súdu Prešov zo dňa 07.12.2017, sp. zn. 3Co/101/2017). Pri nároku na primerané finančné zadostučinenie postačuje samotná hrozba ujmy (rozhodnutie Krajského súdu Prešov zo dňa 12.12.2017, sp. zn. 7Co/100/2017). Zákon teda nevyžaduje

pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde (rozhodnutie Krajského súdu Prešov zo dňa 12.12.2017, sp. zn. 7Co/101/2017). Na priznanie nároku na primerané finančné zadosťučinenie teda postačí, ak veriteľ poruší práva spotrebiteľa, resp. povinnosti veriteľovi uložené právnou úpravou a spotrebiteľ tieto porušenia úspešne uplatní na súde. Medzi porušením povinnosti a úspešným uplatnením práva musí existovať kauzálny nexus. Spotrebiteľ nemusí utrpieť skutočnú škodu, postačí, ak mu takáto škoda hrozí. V tomto prípade však možno konštatovať, že škoda spotrebiteľovi nie len hrozila (čo už samo o sebe je postačujúce na priznanie finančného zadosťučinenia) ale reálne aj vznikla. Pri čestnom a odbornom postupe žalovaného pri vyhotovovaní zmluvy, by majetkové práva spotrebiteľa neboli ohrozené a nebolo by do nich zasiahnuté. Je pravdou, že veriteľovi patrí a mala by patriť odplata za poskytnutý úver, avšak iba v prípade splnenia podmienky, že sám neporuší kogentné ustanovenia zákona upravujúce postup poskytovania úverov. Ak veriteľ postupuje v rozpore so zákonom a spotrebiteľ je tak objektívne uvedený do omylu v otázkach podstatných pre posúdenie obsahu, resp. rozsahu jeho záväzku, veriteľ tak bez právneho dôvodu ohrozuje jeho majetok a v končenom dôsledku do neho aj priamo zasahuje (ak je úver poskytnutý). Poukázal na rozhodovacia prax súdov: Rozhodnutie Krajského súdu Trenčín zo dňa 29.06.2016, sp. zn. 5Co/934/2015, Rozhodnutie Okresného súdu Prievidza zo dňa 12.05.2016, sp. zn. 13C/329/2015, Rozhodnutie Krajského súdu Prešov zo dňa 24.02.2015, sp. zn. 18Co/285/2014, Rozhodnutie Krajského súdu Žilina zo dňa 25.05.2015, sp. zn. 11Co/159/2015, Rozhodnutie Krajského súdu Prešov zo dňa 31.03.2016, sp. zn. 7Co/350/2015. Výšku primeraného finančného zadosťučinenia žalobca vyčísluje na sumu 800,- EUR. Odplata za poskytnutie úveru formálne (podľa zmluvy) predstavovala 8.460,28 EUR (celková čiastka - istina uvedená v zmluve o úvere). Úver bol ale poskytnutý iba vo výške 5.149,- EUR ako doplatok kúpnej ceny za motorové vozidlo. Skutočná odplata potom predstavovala až sumu 9.959,24 EUR.

2. Žalovaný sa k žalobe vyjadril tak, že so žalobou nesúhlasí, rozporuje výšku a odôvodnenosť žalovaného primeraného finančného zadosťučinenia, nakoľko nárok žalobcu na primerané finančné zadosťučinenie považuje za neopodstatnený. Základným predpokladom na úspešné uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je okrem preukázania ujmy aj preukázanie, že žalovaný svojím konaním porušil súčasne - kumulatívne ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa a osobitného právneho predpisu. Žalobca v podanej žalobe však nepreukázal, ktoré konkrétne ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa a ktoré konkrétne ustanovenia osobitného právneho predpisu žalovaný svojím konaním porušil. Z hľadiska § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, preto musí byť preukázané, že došlo k úspešnému uplatneniu práva na strane spotrebiteľa. Je nesporné, že Okresný súd Trnava platobným rozkazom zo dňa 01.10.2019 sp.zn. 27Csp/85/2019 zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 5.633,62 eur s prísl. Uvedené rozhodnutie však v žiadnom prípade nemožno považovať za úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi. Platobným rozkazom bolo žalovanému výlučne uložené peňažné plnenie. Nedošlo však k žiadnemu určovaciemu výroku, ktorý by deklaroval porušenie práv alebo povinností zo strany žalovaného. Podľa názoru žalovaného žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadne toho, že zo strany žalovaného skutočne došlo k porušeniu práv alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi, nakoľko v žalobe nešpecifikoval ani bližšie nekonkretizoval akého konkrétneho porušenia práva alebo povinnosti sa mal žalovaný údajne dopustiť ani toto porušenie presne nevymedzil odkazom na konkrétne ustanovenie zákona ani nepredložil súdu rozhodnutie, ktoré by preukazovalo, že by žalovaný porušil práva alebo povinnosti ustanovené zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi. Žalobcovi nielen, že žiadna ani potenciálna ujma nevznikla, ale naopak získal najvýhodnejší úver, aký by mu neposkytla žiadna banka. Žalobca, ako už bolo vyššie uvedené, na súde neuplatňoval porušenie práv alebo povinností zo strany žalovaného, ale len zaplatenie žalovanej sumy. Nedošlo teda k naplneniu podmienok ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z., ktorých splnenie je nevyhnutné na úspešné uplatnenie primeraného finančného zadosťučinenia na súde. Pokiaľ žalobca čerpal na základe žalovanej úverovej zmluvy úver vo výške 6.647,96 eur a zaviazal sa v mesačných splátkach celkovo uhradiť sumu vo výške 15.108,24 eur, pričom reálne na zmluve uhradil súhrnne sumu 11.584,32 eur (a suma 5.633,62 eur mu bola na základe platobného rozkazu vrátená) žalovanému nie je zrejmé, aká škoda mala žalobcovi vzniknúť pri štandardnom plnení si zmluvných povinností, ku ktorým sa vedome a dobrovoľne zaviazal. Žalovaný na základe platobného rozkazu Okresného súdu Trnava sp.zn. 27Csp/85/2019 uhradil žalobcovi sumu prevyšujúcu istinu poskytnutého úveru. Pokiaľ by však mal žalovaný uhradiť žalobcovi ešte „umelo vykonštruované“ finančné zadosťučinenie vo výške 800 eur, dostal by sa sám do pozície dlžníka, ktorý by uhradil žalobcovi- ako spotrebiteľovi viac ako mu vrátil! Tieto funkcie sú za dodržané už samotným platobným

rozkazom v konaní 27Csp/85/2019, keďže žalovaný už raz sankcionovaný bol a to tým, že žalobcovi bol poskytnutý úver bez úrokov a poplatkov a sumu prevyšujúcu istinu mu na základe rozsudku vyplatil. Žalobca neunesol dôkazné bremeno a súdu hodnoverným a presvedčivým spôsobom nepreukázal: 1) úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi, 2) ani že mu v súvislosti s porušením práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi vznikla určitá ujma a ani, že táto ujma mu vznikla vo výške 800 eur, ktoré požaduje v zmysle finančného zadosťučinenia. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale v danom prípade musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany, ktorú žalovaný považuje za splnenú už ukrátením veriteľa o úroky a poplatky, v zmysle platobného rozkazu. V konaní je nevyhnutným skúmať aj hľadisko primeranosti uplatneného nároku. Žalobca doposiaľ žiadnym spôsobom nepreukázal, v čom pociťoval porušenie svojich práv, aké to malo pre neho dôsledky, v čom vidí odôvodnenosť požadovanej výšky primeraného finančného zadosťučinenia až v hodnote 800 eur a podobne, ktoré sú nevyhnutné na priznanie žalovanej sumy. Konanie vedené pod sp.zn. 27Csp/85/2019 inicioval samotný žalobca prostredníctvom právneho zástupcu. V danom konaní neprebehli žiadne pojednávania, žalobca sa jednoducho bez jeho aktívnej účasti v priebehu pár mesiacov dostal k žalovanej sume vo výške 5.633,62 eur s prísl. Účelom priznania primeraného finančného zadosťučinenia pri porušení práv nemá byť na jednej strane len odrazenie dodávateľa od nekalých praktík, ale na druhej strane nemá byť ani nástrojom obohatenia sa pre druhú stranu sporu. Preto vyplatenie žalovanej sumy vo výške 800 eur považuje e za nedôvodné, nepreukázané a v rozpore s cieľom normy, ktorú zákonodarca primeraným finančným zadosťučinením sledoval. Žalovaný počas celého trvania úverového zmluvného vzťahu od žalobcu požadoval len plnenie zmluvných povinností, ku ktorým sa slobodne a vážne zaviazal pri podpise zmluve. Takéto konanie jednoznačne nemožno vyhodnotiť ako porušenie práv a povinností žalobcu zo strany žalovaného, ktoré by zakladalo nárok na vyplatenie primeraného finančného zadosťučinenia.

3. Žalobca v replike zotrval na podanej žalobe, túto považuje za dôvodnú, pričom argumentácia žalovaného je nesprávna a súdnou praxou dávno prekonaná. Hoci ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. hovorí o porušení práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom (zákon č. 250/2007 Z. z.) a osobitnými predpismi, úmyslom zákonodarcu nebolo podmieňovať tento nárok kumulatívnym porušením práv z viacerých právnych predpisov. Žalovaným poskytovaný rýdzo formálny výklad by tak postrádal akýkoľvek účel a zmysel právnej úpravy spotrebiteľa. Účelom právnej úpravy je poskytnúť ochranu spotrebiteľovi tam, kde boli porušené jeho práva vyplývajúce mu zo zákona č. 250/2007 Z. z. alebo osobitných predpisov slúžiacich na ochranu spotrebiteľa (napr. zákon č. 129/2010 Z. z. ale napr. aj Občiansky zákonník). Napokon aj sám žalovaný uznáva toto porušenie práva, keď konštatuje nespornosť toho, že Okresný súd Trnava Platobným rozkazom sp. zn. 27Csp/85/2019 zaviazal žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia, pričom bezdôvodné obohatenie bolo vydané práve z dôvodu, že žalovaný porušil ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. slúžiace na ochranu spotrebiteľa, čo spôsobilo bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Došlo k porušeniu ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., ktorý za účelom ochrany spotrebiteľa prikazuje, aby každá zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala všetky relevantné informácie o poskytovanom produkte, inak sa úver bude považovať za bezúročný a bez poplatkov. Žalovaný pritom zachádza až tak ďaleko, že ním poskytnutý úver (ktorý súd považoval za bezúročný z dôvodu viacnásobného porušenia zákona) považoval za výhodu pre spotrebiteľa, dokonca celkom nepochopiteľne uvádza, že takýto úver by mu neposkytla ani žiadna banka. S týmto tvrdením možno z istého hľadiska súhlasiť, pretože banky bežne neposkytujú úvery v rozpore so zákonom, kedy porušujú práva spotrebiteľa. Povedané inými slovami, žalovaný vyhotovil zmluvu v rozpore so zákonom, nedostatočne a zavádzajúco informoval spotrebiteľa o jeho základných náležitostiach a v súčasnosti tvrdí, že tento úver bol vlastne pre neho výhoda a žiadna ujma nevznikla. V tejto súvislosti len pre úplnosť dodávame, že vznik ujmy nie je podmienkou pre vznik nároku podľa ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z., k čomu dospela aj súdna prax. Podmienka existencie ujmy nie je ani zákonným predpokladom pre vznik žalobou uplatneného nároku, dokonca od 10.06.2013 sa upustil od podmienky, že porušenie je spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu. Ak teda právna úprava do 09.06.2013 vyžadovala iba spôsobilosť privodiť ujmu a nie vznik ujmy samotnej, potom od 10.06.2013 o to viac nemožno žiadať od spotrebiteľa, aby takúto ujmu dokazoval, pretože vypadla aj podmienka „spôsobilosti konania privodiť ujmu“. Žalobca teda nemusí preukázať ani to, že konanie veriteľa je spôsobilé privodiť ujmy, pretože takúto podmienku už zákon nepozná. Postačí, ak preukáže samotné porušenie práva alebo povinnosti. Ak však ujma vznikne, táto okolnosť iba znásobuje závažnosť konania žalovaného a musí sa odzrkadliť vo výške primeraného finančného zadosťučinenia. Na druhej strane,

ak ujma neexistuje, nemá to žiadny vplyv na vznik a existenciu nároku (v tejto súvislosti možno hovoriť o akejsi „priťažujúcej“, „zostrujúcej“ okolnosti). Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje splnenie predpokladov, ktorými sú úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. alebo osobitnými predpismi a spôsobilosť takéhoto porušenia práva alebo povinnosti privodiť spotrebiteľovi ujmu. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy, pretože stačí, ak tá ujma tu je. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy (Krajský súd Prešov, sp. zn. 3Co/101/2017). Pokiaľ ide o sumu primeraného finančného zadosťučinenia, túto žalobca dostatočne odôvodnil s odkazom na konkrétne skutočnosti. V tejto súvislosti je potrebné tiež zdôrazniť, že výška primeraného finančného zadosťučinenia závisí od úvahy súdu, teda žalobca ju odhaduje s prihliadnutím na relevantnú súdnu prax a okolnosti prípadu. Túto nie je možné vypočítať tak, ako napr. bezdôvodné obohatenie z bezúročného úveru. Napokon, ďalšími kritériami pre posúdenie výšky primeraného zadosťučinenia sú: intenzita zásahu do práv spotrebiteľa, výška nedôvodne požadovanej sumy žalovaným, dĺžka trvania závadného stavu a objektívnej spôsobilosti tohto konania vyvolať negatívne dôsledky v súkromnom, spoločenskom živote žalobcu (Krajský súd Trenčín, sp. zn. 4Co/124/2019). Výška nedôvodne požadovanej sumy zo strany veriteľa (t. j. odplata za úver), je dôležitým hľadiskom pre určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia aj podľa rozhodovacej praxe súdov SR, napríklad Krajský súd Trnava zo dňa 11.12.2019, sp. zn. 24Co/140/2019: „Za primerané v prejednávanej veci je potrebné považovať žalobcom žiadané finančné zadosťučinenie vo výške 400 eur tak, ako to správne určil súd prvej inštancie. Ide o ani nie o štvrtinu zo sumy 1.737,52 eur, o ktorú sa chcel bezdôvodne obohatiť žalovaný napriek bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru.“ V tomto prípade výška primeraného finančného zadosťučinenia predstavuje približne 10% z odplaty (nedôvodne požadovanej od žalobcu) za úver. Dĺžka trvania závadného stavu - od uzatvorenia zmluvy (15.03.2012) až do rozhodnutia súdu (01.09.2019), teda viac ako 7 rokov, objektívna spôsobilosť vyvolať negatívne dôsledky v súkromnom živote žalobcu - znižovanie životnej úrovne na úkor žalovaného, ktorý požadoval neprimerane vysokú odplatu za úver a rovnako tak zadržiavanie sumy vo výške viac ako 5.000,- EUR, ktorá žalovanému nepatriala. Žalobca preplatil úver vyššou sumou, ako mu bola priznaná v konaní 27Csp/85/2019, avšak ju nevedel celú preukázať (splátky splácal viac ako 7 rokov, teda všetkými dokladmi o úhrade s odstupom času nedisponoval).

4. Žalovaný v duplike uviedol, že nešlo o nevyhnutnú životnú potrebu, čomu nasvedčuje aj značka financovaného vozidla -BMW Rada 5. Pokiaľ mal žalobca voči uzatvorenej úverovej zmluve výhrady mal právo v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z od nej odstúpiť. Čo však evidentne nemal, nakoľko využil služby žalovaného aj opakovane. Tvrdenie žalobcu o dĺžke trvania „závadného stavu“ viac ako 7 rokov, počas ktorého žalobca využíval motorové vozidlo, ktoré by bez financovania žalovaným nemal, považujeme za vrcholné zavádzajúce a absurdné. V danom prípade jednoznačne absentuje preukázanie úmyslu žalovaného bezdôvodne sa obohatiť. Žalobcovi žiadna ujma reálne nevznikla. Splácal len to, na čo sa zmluvným vzťahom vedome a dobrovoľne zaviazal. Pokiaľ došlo následne k vydaniu platobného rozkazu a žalobcovi sa uhradené úroky a poplatky vrátili, bola to pre neho výlučne výhoda, s ktorou ani hypoteticky pri uzatváraní zmluvy nepočítal. Naopak ujmu to predstavovalo pre žalovaného, lebo prišiel o zisk, ktorý mal pri uzatvorení zmluvy dojednaný. Je preto nanajvyš iracionálne vidieť ujmu/hrozbu ujmy u spotrebiteľa pri vyhlásení úveru za bezúročný a bez poplatkov, ktorým spotrebiteľ výlučne získa výhodu a nie poškodenie jeho práv. Žalovaný navrhuje, aby súd žalobu ako nedôvodnú zamietol a priznal žalovanému náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia.

5. Žalobca v triplike uviedol, že žalovanému je nepochybne známa rozhodovacia prax súdov SR (a odvolacieho súdu vo vzťahu tomuto produktu a spôsobu uzatvorenia) kedy prostredníctvom nekalej obchodnej praktiky žalovaný dosahoval také plnenia, na ktoré by nemal nárok. Je pravdepodobné, že práve znalosť žalovaného a i vedomosť o tom, že žalobca bol v dôkaznej núdzi, zapríčinila pasivitu žalovaného voči vydanému platobnému rozkazu. V uvedenej súvislosti možno tiež poukázať na aktuálnu rozhodovaciu prax Krajského súdu v Trnave v konaní pod sp. zn. 11CoCsp/67/2020 z dňa 23.02.2021. Rovnako je známe, že žalovaný dokonca absolútne ignoruje súdnu autoritu, nerešpektuje právoplatné rozhodnutia, ktoré je sú žalovaného záväzné, a ďalším svojím postupom poškodzuje spotrebiteľov a v dôsledku takého postupu dochádza k zbytočnému množeniu sporov a zaťažovaniu súdov opätovnými žalobami, nakoľko aj v prípade že súd v konaní určí (aj keď len prejudiciálne), že tá ktorá zmluva je bezúročná a žalovaný je povinný bezdôvodne obohatenie vydať, odmieta spotrebiteľom vydať úhrady na zmluvy o spotrebiteľských úveroch, ktorí do skončenia toho ktorého

konania plnia. Teda vedome postupuje v priamom rozpore s právoplatnými rozhodnutiami, zaťažuje všeobecné súdy ďalšími súdnymi konaniami, ktoré by spotrebiteľ v žiadnom prípade nemusel (a ani nechcel) iniciovať, ak by žalovaný postupoval korektne a rešpektoval právnu úpravu a i súdnu autoritu. Samozrejme i funkcia satisfakčná bola v celom rozsahu naplnená - žalobca bol nútený v dôsledku konania žalovaného domáhať sa ochrany svojich práv prostredníctvom súdneho konania, ktoré určitým spôsobom zasahuje do bežného života spotrebiteľa a je spôsobilé mu privodiť ujmu v súkromnom živote vo forme strachu, nepríjemných pocitov a iné. S poukazom na uvedené okolnosti nemožno pochybovať, že výška žalobcom požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia je adekvátne (ak nie podhodnotená) skutočnostiam prejednávaneho prípadu a plní základný účel predmetného inštitútu, ktorým je poskytnutie satisfakcie žalobcovi - spotrebiteľovi a odradenie žalovaného od porušovania práv spotrebiteľov. Žalobca poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.01.2019, sp. zn. 6Cdo/127/2017, rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 14.09.2016, sp. zn. 6Cdo/189/2015, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/389/2015).

6. Súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle ustanovenia § 177 ods. 1 písm. a) CSP. Súd vykonal dokazovanie listinami predloženými stranami. Rozsudok bol verejne vyhlásený bez nariadenia pojednávania v zmysle § 219 ods. 3 CSP. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli oznámené na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu v zákonnej lehote, strany sporu ani ich zástupcovia na verejnom vyhlásení rozsudku neboli prítomní.

7. V konaní nebolo sporným, že žalovaný poskytol žalobcovi ako spotrebiteľovi peňažné prostriedky, čerpané na základe úverovej zmluvy č. F., že tunajší súd právoplatne rozhodol (v konaní sp. zn. 27Csp/85/2019 dňa 01.09.2018), že žalobcovi súd priznal bezdôvodné obohatenie v sume 5 633,62 eur, ktorú platil žalovanému nad rámec skutočne vyčerpaných prostriedkov z úveru, ktorú sumu žalovaný žalobcovi vyplatil.

8. Súd vec posúdil podľa nasledovných ustanovení právnych predpisov:

9. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej ZoOS), proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

10. Podľa § 52 zákona č. 40/1964 Z.z. občiansky zákonník, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (Občiansky zákonník, OZ), Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom (1). Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. (2) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. (3) Spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.(4)

11. Podľa § 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku, skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

12. Vo vzťahu k vyššie citovanému ustanoveniu zákona č. 250/2007 Z. z. možno uviesť, že ide o ustanovenie s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá neustanovuje žiadne kritériá na vymedzenie toho, čo predstavuje primerané finančné zadosťučinenie a ako treba určiť jeho výšku. Zároveň treba uviesť, že novšie znenie Zákona o ochrane spotrebiteľa dokonca ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti spotrebiteľa ustanovené Zákomom o ochrane spotrebiteľa alebo

osobitným predpisom, bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi. V prejednávanej príhode pritom možno konštatovať, že zo strany žalovaného došlo i k takému porušeniu spotrebiteľského práva, ktoré bolo bez ďalšieho spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi spočívajúcu v nezákonnom preplatení úveru, a teda k strate finančných prostriedkov, pričom k uvedenej finančnej ujme i reálne došlo, a to v rozsahu priznaného bezdôvodného obohatenia v konaní sp. zn. 27Csp/85/2019.

13. Žalovaný v konaní sporoval, že v tejto veci nedošlo k naplneniu predpokladov na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia podľa § 3 ods. 5 ZoOS, s tým, že pre vznik nároku na primerané zadosťučinenie musí byť preukázané, že žalovaný svojím konaním porušil súčasne (kumulatívne) ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa a osobitného právneho predpisu, pričom žalobca dané porušenie nepreukázal. Súd má však za to, že uvedené ustanovenie danú kumuláciu nevyžaduje (norma neobsahuje žiadne slovné spojenie "a súčasne", či "a zároveň"), keď i z judikatúry (napr. rozsudok Najvyššieho sudu SR zo dňa 30.01.2019, sp. zn. 6Cdo/127/2017) je zrejmé, že na vznik nároku na primerané finančné zadosťučinenie postačuje vo všeobecnosti porušenie práva na ochranu spotrebiteľa bez potreby, aby toto konkrétne porušenie bolo deklarované vo výroku rozhodnutia (so súdnym judikovaním konkrétneho nároku, zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, a pod.). Základným predpokladom úspešného uplatnenia práva na primerané finančné zadosťučinenie je teda porušenie práva alebo povinnosti podľa osobitných predpisov slúžiacich na ochranu spotrebiteľa (napr. zákona o ochrane spotrebiteľa, o spotrebiteľských úveroch, § 52 až 54 OZ a pod.).

14. Keďže v konaní nebolo sporným, že žalobca ako spotrebiteľ bol úspešný v predchádzajúcom spore voči žalovanému a bolo mu priznané bezdôvodné obohatenie z titulu preplatenia úveru poskytnutého zo strany žalovaného. Porušenie práva spotrebiteľa tak súd vidí v nedodržaní predpisov o ochrane spotrebiteľa, inak by nevznikol právny titul na vyplatenie bezdôvodného obohatenia v konaní sp. zn. 27Csp/85/2019. Za nedodržanie predpisov určených na ochranu spotrebiteľa je pritom zodpovedný žalovaný ako dodávateľ - poskytovateľ úveru a osoba, ktorá má pri ich poskytovaní (ktoré je predmetom podnikania žalovaného) postupovať s odbornou starostlivosťou. Žalovaný tak počas dlhšieho obdobia od žalobcu prijímal peňažné prostriedky na základe právneho úkonu, ktorý bol v rozpore so zákonom. Pre takýto prípad zákonodarca zaviedol ustanovenie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom došlo k naplneniu hypotézy tejto právnej normy, keď v prípade žalobcu ide o spotrebiteľa, ktorý úspešne uplatnil porušenie práva ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a v takom prípade má právo na finančné zadosťučinenie od „porušovateľa zákona“. Jedinou podmienkou je, aby finančné zadosťučinenie bolo primerané.

15. Ak žalovaný argumentuje vôľou žalobcu ako spotrebiteľa zmluvu uzavrieť za daných podmienok, uvedené neobstojí. Bolo zákonnou povinnosťou žalovaného jako poskytovateľa úveru predložiť spotrebiteľovi na podpis zmluvu, ktorá bude obsahovať všetky povinné náležitosti v zmysle ZoSÚ, ktorú povinnosť žalovaný preukázateľne pri poskytovaní spotrebiteľského úveru porušil. V uvedenom zmysle sú právne závery vyplývajúce z rozhodnutia Najvyššieho sudu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019 naplnené aj v tomto konaní. (obdobne pozri napr. rozsudok Krajského sudu v Prešove sp. zn. 1CoCsp/6/2021 zo dňa 13.5.2021).

16. Keďže tak žalobca ako spotrebiteľ bol v predchádzajúcom spore úspešný voči žalovanému, pričom ak bol vydaný platobný rozkaz, voči ktorému nebol podaný odpor, znamená to, že konajúci súd sa stotožnil s argumentáciou žalobcu o porušení právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa, keď uvedený nárok posúdil ako bezdôvodné obohatenie, a súd tak konštatuje, že sú splnené zákonné podmienky na priznanie nároku na primerané finančné zadosťučinenie.

17. Žalovaný v konaní tvrdil, že už vyplatením bezdôvodného obohatenia došlo k naplneniu funkcií inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia, keďže žalovaný už raz sankcionovaný bol a to tým, že žalobcovi bol poskytnutý úver bez úrokov a poplatkov a sumu prevyšujúcu istinu mu na základe rozsudku vyplatil. Súd však má za to, že nemožno „ukracovať“ v tomto konaní žalobcu (v kontraktachom procese dlžníka) od možnosti domáhať sa i primeraného finančného zadosťučinenia. Napokon bol to v tomto konaní žalovaný (v kontraktachom procese veriteľ), kto porušil spotrebiteľské právo, preto musí znášať aj riziko multiplikačného žalobného efektu, všetko vo svetle toho faktu, že je to žalobca, kto je pri iniciácii sporu tzv. dominus litis.

18. Pri určovaní výšky finančného zadosťučinenia súd konštatuje, že aj bez stanovenia kritérií výšky primeraného finančného zadosťučinenia (zákonodarcom), treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi a jednak podľa názoru súdu ho treba chápať aj ako odmenu za to, že sa spotrebiteľ pustil do sporu s nepochybné ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite. Súčasne však toto finančné zadosťučinenie nesmie predstavovať neopodstatnené, neprimerané obohacovanie sa na strane žalobcu. Súd má pritom za to, že vyplatením bezdôvodného obohatenia došlo k čiastočnému naplneniu satisfakčnej funkcie inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia, čiastočne k naplneniu sankčnej funkcie, keď ide o prostriedok občianskoprávnej sankcie za porušenie právneho predpisu. Súd má pochybnosti ohľadom funkcie odradzovacej, keď súdu sú z úradnej činnosti známe prípady, keď ani početné rozsudky o vrátení bezdôvodného, neodradili žalovaného v používaní zmlúv, pričom je potrebné zohľadniť, že žalovaný sa v súdnych konaniach domáha nárokov, o ktorých vie, že nemajú právny základ. Takisto je súdu známe z úradnej činnosti v iných typoch konaní (napr. vyporiadanie pasív v BSM), že v mnohých prípadoch dlžníci z neplatných alebo bezúročných zmlúv, riadne plnia. Uložená občianskoprávna sankcia musí byť pre žalovaného dostatočne dôrazná, aby došlo k naplneniu tiež odradzovacej funkcie, aby sa žalovaný nespoliehal na to, že aj v prípade nesplnenia svojich zákonných povinností bude mať nárok na istinu a zákonný úrok z omeškania, ale že ak bude naďalej porušovať zákon, môže to a malo by spôsobiť citeľnú sankciu na jeho strane.

19. Pokiaľ ide o konkrétnu výšku primeraného finančného zadosťučinenia, tú určuje voľnou úvahou súd, podľa okolností veci. Krajský súd v Prešove v rozhodnutí 17Co/17/2018 zo dňa 10.4.2018 uviedol, že "Pri stanovení výšky primeraného finančného zadosťučinenia treba vychádzať zo závažnosti vznikutej, resp. hroziacej ujmy, okolností tak na strane žalobcu ako aj žalovaného, okolností, za ktorých došlo k porušeniu práva žalobcu. Pri určení výšky finančného zadosťučinenia sa nemožno striktné držať ujmy, ktorá žalobcovi objektívne hrozila, resp. mu vznikla. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohacenie sa žalobcu, resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale v danom prípade musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany."

20. Súd v zmysle uvedeného považoval za primeranú výšku finančného zadosťučinenia sumu 800,- eur, ktorú žalobca žiadal vo výroku I. žalobcovi priznal. Súd pri určovaní danej sumy ako primeranej prihliadol na skutočnosť, že žalobca musel v danej veci ako spotrebiteľ aktívne uplatňovať svoje práva podaním žaloby, žalovaný nereagoval na návrhy zmierneného riešenia veci a vystavil spotrebiteľa neistote počas celého priebehu konania, pričom výška ujmy spôsobenej žalobcovi je kvantifikovateľná výškou priznaného bezdôvodného obohatenia v sume 5 633,62 eur, pričom žalobca tvrdil, že táto suma bola i vyššia. Podstatnou je aj skutočnosť, že skutočná výška odplaty za poskytnutie úveru formálne (podľa zmluvy) predstavovala 8.460,28 eur, skutočná odplata mala predstavovať až sumu 9.959,24 eur, čo pri zohľadnení istiny úveru (5.149,- eur) predstavuje zo strany žalovaného úžeru. U žalobcu nebol zásadne tvrdný, ani preukázaný fatálny dopad na jeho sociálnu situáciu z dôvodu preplatenia úveru, rovnako nebol tvrdný, ani preukázaný zásadný vplyv porušenia povinností žalovaného (preplatenia úveru, či správania žalovaného v konaní) na jeho emočné prežívanie (okrem neistoty v súdnom konaní), prípadne aj so vznikom dôsledkov (vznik psychických problémov, či ochorení), ktoré všetky aspekty by odôvodňovali priznanie vyššej sumy finančného zadosťučinenia, a tak je žalovaná suma finančného zadosťučinenia primeraná, keď podľa názoru súdu nespôsobuje neprimerané obohacovanie žalobcu v porovnaní s percentuálnym vyjadrením prípadného obohatenia žalovaného pre prípad, že by žalobca plnil v zmysle úverovej zmluvy. Taktiež nebolo sporným skutkové tvrdenie žalovaného, že žalobca od žalovaného čerpal viacero spotrebiteľských úverov, a teda opakovane sa so žiadosťou o poskytnutie služby obrátil na žalovaného, čo tiež poukazuje na nižšiu mieru subjektívneho prežívania nespokojnosti so službami poskytnutými žalovaným. Po zhodnotení uvedených aspektov veci súd dospel k záveru, že keďže na strane žalobcu neboli preukázané, ani zásadné negatívne subjektívne charakteristiky danej veci, a to najmä agresívne obchodné praktiky, či závažné negatívne dôsledky na strane žalobcu, primeranou sumou priznaného finančného zadosťučinenia bude suma 800,- eur, ktorá predstavuje cca 15% (14,20%) priznaného bezdôvodného obohatenia, ktorú výšku súd považuje za primeranú okolnostiam danej veci, pričom súdu sú známe prípady finančného zadosťučinenia v spotrebiteľských veciach od 10% až do 25% a preto 15% nevybočuje z rámca obvyklých občianskoprávných sankcií v obdobných veciach. Súd má za to, že uvedená výška finančného zadosťučinenia bude dostatočne

plniť sankčnú a odradzovaciú funkciu, ako aj dodatočnú odmeňovaciú funkciu spotrebiteľovi, keď satisfakcia bola žalobcovi z veľkej časti poskytnutá už predchádzajúcim rozhodnutím, ktorým došlo aj k reparácii jeho majetkovej ujmy. Dodávateľ má súčasne jednoduchú možnosť sa plateniu finančného zadosťučinenia, prípadne aj iným zodpovednostným následkom v iných úverových prípadoch vyhnúť, a to tým, že bude podnikateľ v rámci pravidiel stanovených právnymi predpismi SR. Súčasne súd má za to, že priznanie finančného zadosťučinenia vo výške 800,- eur nebude predstavovať neodpodstatnené finančné obohacovanie sa žalobcu pri zohľadnení všetkých krokov, ktoré musel žalobca podniknúť, aby úspešne uplatnil svoje právo.

21. Žalovaný namietal výšku žalobcom žiadaného finančného zadosťučinenia a žalobcu žiadal o jej zdôvodnenie, či preukázanie jeho ujmy, ktorá podľa jeho názoru nemala vzniknúť. Pokiaľ ide o odôvodnenie výšky finančného zadosťučinenia v peniazoch, súd poukazuje na analógiu iuris s ustanovením § 50 ods. 3 zákona o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov, v zmysle ktorého ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Teda nemusí uviesť odôvodnenie výšky, ale dôvody, z akých sa domáha zadosťučinenia. Požiadavka výšky je v tomto prípade splnená uvedením konkrétnej sumy, ktorú žalobca považuje za primeranú a dôvody žalobca uvádzal od podania žaloby v celom konaní. To, že ich žalovaná strana neakceptuje ako dôvodné alebo preukázané, neznamena, že nie sú dané. Ak sa dôvody žalovanej strane javili ako nepreukázané, v konaní bola dostatočným spôsobom zistená spôsobilosť konania žalovaného porušiť spotrebiteľské práva žalobcu, čo zakladá oprávnený nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Závažnejšie okolnosti uvedené v bode 20. rozsudku, ktoré neboli dané v tomto konaní, môžu mať vplyv na priznanie vyššieho finančného zadosťučinenia.

22. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len "CSP"), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

23. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

24. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

25. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa 255 ods. 1 CSP v spojení s čl. 4 CSP. Žalobca bol v konaní plne úspešný (čo do základu nároku), keď výška prisúdeného nároku v danej veci závisela od úvahy súdu, preto má žalobca voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku. Pre výpočet trov právneho zastúpenia sa bude vychádzať z výšky priznanej sumy.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 355 ods. 1 CSP, § 357 písm. m) CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (zák. č. 233/1995 Z.z.).